

ΚΚΕ-ΕΑΡ: Γάμος με διαφορά ηλικίας

«Συστατικό στοιχείο και μία από τις προϋποθέσεις για την υλοποίηση μιας τόσο προωθημένης δημοκρατικής διακυβέρνησης της Αριστεράς, αποτελεί η δημοκρατική ζωή στα ίδια τα κόμματα που θα την στηρίξουν, ο αποκλεισμός σε αυτά φαινομένων αρχηγισμού, γραφειοκρατίας και διοικητικής απόστασης». (Η παράγραφος αυτή ανήκει στο κοινό κείμενο ΚΚΕ-ΕΑΡ).

Ωστόσο η Κ.Ε. το μόνο αρμόδιο όργανο της ΕΑΡ συνήλθε για να επικυρώσει ουσιαστικά ένα τετελεσμένο γεγονός: Τη συμπαράταξη. Τα μέλη της κοινής ομάδας εργασίας εργάστηκαν σκληρά κι αποτελεσματικά για να βρουν προγραμματικές συγκλίσεις και εκλογικές συμφωνίες απαλλάσσοντας από κάθε μπελά και ταλαιπωρία τα κόμματα τους, τα οποία από την Κ.Ε. ως τις Κ.Ο. πληροφορούνταν για την εξέλιξη των διαπραγματεύσεων, όλο αυτό το διάστημα από τον ευρύτερο δημοκρατικό τύπο.

Αν για το ΚΚΕ, αυτό αποτελεί συνήθη τρόπο λήψης σημαντικών αποφάσεων για την ΕΑΡ πρέπει να χαρακτηριστεί επεικώς απαράδεκτος.

Καμιά μέχρι σήμερα απόφαση της Κ.Ε. όσο γενική κι αν ήταν, δεν άφηνε δυνατό το ενδεχόμενο συμφωνιών σε επίπεδο κορυφής, δεν έθετε τον πολιτικό στόχο της συμπαράταξης. Αντίθετα απ' το ιδρυτικό συνέδριο ως την προηγούμενη της σύνοδο, η Κ.Ε. απέκλειε αυτό το

ενδεχόμενο, ενώ η πρόταση για ανοιχτό και δημόσιο διάλογο υλοποιήθηκε στην εντελώς αντίθετη κατεύθυνση, του κλειστού και ιδιωτικού διαλόγου.

Η περίοδος που διανύουμε είναι όντως κρίσιμη και δύσκολη. Η κρίση και η αποσύνθεση της πολιτικής ζωής έχει ξεπεράσει τα οριακά επίπεδα με ευθύνη του ΠΑΣΟΚ και της κυβέρνησής του. Αναζητούνται από ολόκληρη την κοινωνία και το λαό άμεσες και υγιείς λύσεις. Αυτό όμως δεν σημαίνει πως η Κ.Ε. της ΕΑΡ μπορούσε να επιτρέψει στην οποιαδήποτε εκτελεστική εξουσία ν' απαλλοτριώσει τα πολιτικά δικαιώματα αποφασίζοντας ερήμην της για κρίσιμα πολιτικά θέματα, πριν απ' αυτήν γι αυτήν. Αν αυτή η νοοτροπία και αντίληψη αποτελεί τον κανόνα πολιτικής λειτουργίας και συμπεριφοράς σ' όλα τα παραδοσιακά δεξιά και αριστερά κόμματα στη χώρα, η ΕΑΡ τουλάχιστον σε διακηρυχτικό επίπεδο, δεν ανήκει σ' αυτά κι επομένως δεν μπορεί να επιτρέψει (αυτό θέβαια μέλλει και να το αποδείξει) σε κανένα ανώτατο στέλεχος ή στελέχη της να παρακάμπτουν τέτοιες λειτουργίες κι ιδιαίτερα όταν συνδέονται με κορυφαία πολιτικά ζητήματα, όπως η προεκλογική και μετεκλογική συνεργασία της ΕΑΡ και του ΚΚΕ.

Η υπεράσπιση των δημοκρατικών θεσμών στο κόμμα και στην κοινωνία είναι όρος απαράβατος που δεν θυσιάζεται για

καμιά πολιτική σκοπιμότητα ακόμη κι όταν αυτή περιβάλλεται θετικά με το κύρος της κοινής γνώμης. Από τη στιγμή που αυτό αμφισβητηθεί, η ύπαρξη και η λειτουργία της δημοκρατίας είναι κενή περιεχομένου.

Ας έλθουμε όμως στο θέμα αυτής καθ' αυτής της συμφωνίας. Το κοινό πόρισμα αποτελεί κατά τη γνώμη μου ένα κείμενο «πολύ» για το ΚΚΕ, «ελάχιστο» για την ΕΑΡ. Ένα κείμενο ανανέωσης της παραδοσιακής αριστεράς στην οποία όπως λέει επιδιώκει και στοχεύει. Για το ΚΚΕ εξάλλου, ήταν φως-φανάρι πως μετά τις πρόσφατες εξελίξεις στο ΚΚΣΕ χρειαζόταν οπωσδήποτε η ανανέωση. Για την ΕΑΡ όμως, ο στόχος ήταν και είναι – ελπίζω – πολύ διαφορετικός: Η υπέρβαση των παλιών παραδοσιακών σχημάτων ανανεωμένων ή όχι, στην κατεύθυνση της άλλης, της διαφορετικής, της εκσυγχρονιστικής Αριστεράς. Η προγραμματική σύγκλιση και η εκλογική συμφωνία ΕΑΡ-ΚΚΕ χαρίζει στο ΚΚΕ το ανανεωτικό χρίσμα και πιθανά του αφαιρεί βουλευτικές έδρες, ενώ στην ΕΑΡ χαρίζει βουλευτικές έδρες αλλά ακυρώνει το εγχείρημα της διαφορετικής Αριστεράς.

Ποιος θγαίνει κερδισμένος και ποιος χαμένος από αυτή την υπόθεση νομίζω πως είναι φανερό.

Είναι δύσκολο βέβαια να ισχυρισθεί κανείς, πως το ΚΚΕ μέσα από την ιδέα της μεγάλης Αριστεράς και την προγραμματική «σύγκλιση» γίνεται πια και διαφορετική Αριστερά. Η εμπειρία αλλά και η επίγνωση των δυσκολιών μιας μικρής έστω αλλαγής είναι γνωστή σε όλους μας. Ο Γκορμπάτσφ π.χ. δίνει μια σκληρή μακροχρόνια μάχη για να επιτύχει αναγκαίες αλλαγές στο κόμμα και τη χώρα του στην κατεύθυνση της κατάκτησης και λειτουργίας βασικών κανόνων δημοκρατίας που η αστική δύση χρόνια τώρα διαθέτει. Παράδειγμα δεύτερο και αμεσότερο: Η ίδρυση της ΕΑΡ σαν κόμ-

ματος της σύγχρονης Αριστεράς, πέρασε μέσα από σκληρές πολιτικές αντιπαραθέσεις και σφραγίσθηκε με τη διάσπαση του ΚΚΕ εσ. του οποίου η πολιτική αντίληψη και λειτουργία ήταν μίλια μπροστά από αυτή του ΚΚΕ.

Παρ' όλα αυτά το ΚΚΕ – φαινόμενο κόμματος στον κόσμο – έκανε τη δική του περεστρόικα μέσα σ' ένα ακριθώς μήνα δια μέσου των κ. Φλωράκη-Ανδρουλάκη κλπ έτσι που σήμερα χωρίς αντιρρήσεις είναι έτοιμο να ενωθεί με την ΕΑΡ στην άμεση προοπτική του πολιτικού και κοινωνικού συνασπισμού που διεκδικεί την εξουσία. Πριν ένα μήνα όμως, ο κ. Κάππος δήλωνε στην έδρα της ΕΟΚ στις Βρυξέλλες, ότι το ΚΚΕ αντιμετωπίζει την ΕΟΚ σαν μια πραγματικότητα όπως άλλωστε και τον καπιταλισμό. Αυτό δεν σημαίνει πως θα πάψει να παλεύει για την συντριβή και του ενός και του άλλου.

Προ ημερών πάλι στην ΠΥΡΚΑΛ γίνανε εκλογές για την ανάδειξη νέου Δ.Σ. στο σωματείο εργαζομένων. Λίγες μέρες πριν την ψηφοφορία, το ΚΚΕ κάλεσε τις δυνάμεις της ΕΑΡ εκεί να συμπαραταχθούν εν όψει της κρισιμότητας της κατάστασης αυτής της επιχείρησης. Η συμπαράταξη όμως δεν έγινε αν και αποδέχθηκαν ολόκληρο το κείμενο των θέσεων της ΕΑΡ. Χάλασε στις έδρες. Το ΚΚΕ δήλωσε πως «οποιοδήποτε κι αν είναι το αποτέλεσμα δεν πρόκειται να «δώσει» έδρα στην ΕΑΡ α) γιατί δεν την αξίζει β) γιατί η ΕΑΡ και οι εκπρόσωποί της δεν δίνουν εγγυήσεις για την προώθηση των δικών του πολιτικών επιλογών».

Η ΕΑΡ στο ιδρυτικό της συνέδριο έθεσε σαν πρωταρχικό της σκοπό την προγραμματική ανανέωση. Το στόχο αυτό βεβαίως δεν ολοκλήρωσε, απλώς ξεκίνησε. Καρπός αυτού του ξεκινήματος ήταν κάποιες νέες προτάσεις προς την ελληνική κοινωνία. Η ίδια όμως η διαδικασία της πραγματικής ανανέωσης όπως και

από τότε προσδιορίστηκε, είναι μία διαδικασία μακροχρόνιων αντιπαραθέσεων και συγκρούσεων με τα παραδοσιακά κόμματα τύπου ΠΑΣΟΚ και ΚΚΕ. Με την επιλογή της συμπαράταξης αυτή η διαδικασία σ' ένα μεγάλο τουλάχιστον μέρος της ακυρώνεται. Τι ακριβώς μεσολάβησε; Ένα κομμάτι της ηγεσίας της ΕΑΡ ξεχνά την Ευρώπη του 2000 και τον ιδιαίτερο ρόλο που πρέπει να παίζει σ' αυτήν μια καινούργια Αριστερά. Συναρπάζεται από το «φαινόμενο» Γκορμπατσώφ το οποίο θεωρεί καταλύτη στην εξέλιξη της παγκόσμιας κατάστασης και της ευρωπαϊκής παραδοσιακής Αριστεράς και γυρνά πίσω να το συναντήσει. Στο γυρισμό ήταν μοιραίο να συναντήσει το ΚΚΕ το οποίο τρέχει να προφθάσει

τις εξελίξεις και ενώνονται. Για τους αριστερούς ψηφοφόρους που έχουν βαρεθεί τις διαιρέσεις και υποδιαιρέσεις στο χώρο της Αριστεράς η ένωση είναι πάντα μια πράξη θετική. Επηρεάζει το συναισθηματικό τους κόσμο, τους συγκινεί όπως ο γάμος. Κι ο γάμος αυτός ήταν τόσο απρόσμενος όσο κι επιθυμητός. Συγκίνησε, συγκινεί και ενθουσιάζει, όπως λ.χ. το ειδύλλιο Α. Παπανδρέου – Δ. Λιάνη.

Όμως παρ' όλα αυτά γάμοι μεταξύ ενός γέρου και μιας νέας ή μιας γριάς και ενός νέου δεν κρατούν πολύ, αλλά και αν κρατήσουν στηρίζονται στην απιστία.

Ντίνα Αθανασοπούλου